

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
10. септембар 2024. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 10.09.2024

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-Log99/24		

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 68, чл. 150 ст. 1 и чл. 192. ст. 2. Пословника Народне скупштине подносимо Предлог одлуке о образовању Комисије за утврђивање чињеница и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о изменама и допунама Закона о рударству у геолошким истраживањима предатој 18. маја 2022. године.

За представника предлагача одређена је народна посланица Мариника Телић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став 1. и члана 56. став 2. Закона о Народној скупштини (*Службени гласник РС*, бр. 9/10) и члана 68. Пословника Народне Скупштине (*Службени гласник РС*, бр. 20/12 - пречишћен текст) Народна скупштина Републике Србије, на _____ седници _____ заседања у 2024. години, одржаној _____ 2024. године, донела је

ОДЛУКУ

О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЦА И ОКОЛНОСТИ У ВЕЗИ СА НЕПОСТУПАЊЕМ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У XII, XIII И XIV САЗИВУ ПО НАРОДНОЈ ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РУДАРСТВУ И ГЕОЛОШКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА ПОДНЕТОЈ 18. МАЈА 2022. ГОДИНЕ

- Образује се Комисија за утврђивање чињеница и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о измени и допунама закона о рударству и геолошким истраживањима поднетој 18. маја 2022. године. (у даљем тексту: Комисија).
- Комисију чине:
 - По један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, именован на предлог посланичке групе, и један народни посланик кога заједнички именују самостални народни посланици.
 - Троје чланова иницијативног одбора народне иницијативе.Посланичке групе и самостални посланици одређују члана Комисије у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
- Прву седницу Комисије сазива председник Народне скупштине у року од седам дана од истека рока из тачке 2. ове одлуке.
Првом седницом Комисије председава најстарији присутни члан Комисије, до избора председника Комисије.
Комисија на првој седници бира, из реда својих чланова, председника из редова опозиционих посланичких група, на предлог предлагача одлуке и заменика председника Комисије на предлог предлагача.
- Задатак Комисије је да утврди чињенице и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о измени и допунама закона о рударству и геолошким истраживањима предатој 18. маја 2022. године, и то:
 - Ко је на писарници Народне скупштине запримио и завео народну иницијативу са потписима 38.191 грађана 18. маја 2022. године?
 - Где су кутије са потписима народне иницијативе иницијално ускладиштени у тренутку пријема?
 - Коме је са писарнице Народне скупштине упућена народна иницијатива на даље поступање?

- Када је и коме тадашњи председник Народне скупштине Ивица Дачић и тадашњи генерални секретар Народне скупштине Вељко Одаловић упутио народну иницијативу?
 - Да ли су и на који начин у вези са поднетом народном иницијативом поступали председник Народне скупштине Владимир Орлић и генерални секретар Народне скупштине Срђан Смиљанић, након избора, односно избора и именовања на функције?
 - Да ли су и на који начин у вези са поднетом народном иницијативом поступали председница Народне скупштине Ана Брнабић и генерални секретар Народне скупштине Срђан Смиљанић, након избора и именовања на функције?
 - Зашто документи везани за народну иницијативу нису видљиви у систему е-парламента Народне скупштине?
 - Зашто народна иницијатива није упућена надлежном Одбору за уставна питања и законодавство Народне скупштине, у складу са чланом 67. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи („Сл. Гласник РС”, бр. 111/2021 и 119/2021) (у даљем тексту: Закон), ради утврђивања „да ли је листа потписника народне иницијативе сачињена у складу са одредбама овог закона и да ли је прикупљен довољан број потписа и о томе обавештава председника скупштине“ (и зашто надлежни одбор није извршио ову проверу у законском року од 30 дана?)
 - Зашто Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине, у складу са чланом 67. ставови 2. и 4. Закона, није упутио народну иницијативу на проверу надлежној комисији и министарству надлежном за послове војења јединственог бирачког списка?
 - Где се данас физички налазе потписи народне иницијативе?
5. Комисија има право да од државних органа и организација којима је поверио вршење јавних овлашћења тражи податке, исправе и обавештења, као и да узима изјаве од појединача које су му потребне за извршење задатака и дужности утврђених овом одлуком.
6. Комисија је дужна да задатке утврђене овом одлуком изврши у року од 30 дана од конституисања.
- Комисија је дужна да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера, у року из става 1. ове тачке.
- Комисија престаје са радом даном одлучивања о њеном извештају на седници Народне скупштине.
7. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у *Службеном гласнику Републике Србије*.

РС Број _____
у Београду _____ 2024. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК

с.п.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење ове одлуке је у члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије; у члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини којим су предвиђени акти које доноси Народна скупштина, међу којима су и одлуке; члану 56. ст. 2. истог закона који предвиђа образовање комисија и у члану 68. Пословника Народне скупштине, којим је прописано да Народна скупштина образује комисију ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима и да се одлуком о образовању комисије утврђује њен састав и задатак, као и рок за извршење, са обавезом да се Народној скупштини поднесе извештај са предлогом мера.

Комисија ће током трајања свог рада са дужном пажњом примењивати све прописе у вези са њеном надлежношћу и надлежношћу других институција које ће позвати ради сведочења и утврђивања чињеница. Утврђене чињенице биће садржај извештаја са предлогом мера о којима ће се, у складу са Пословником, одлучивати на седници Народне скупштине након завршетка рада Комисије.

II. Разлози за доношење одлуке

За образовање ове комисије постоји велики интерес јавности, како би се сазнале све чињенице у вези са предатом народном иницијативом.

Након више од две и по године (датум предаје предлога за образовање Комисије 10. септембар 2024. године) од предаје народне иницијативе и кршења свих законских рокова од стране Народне скупштине, која је морала да спроведе потребне техничке процедуре, тј. да изврши проверу потписа и потом стави народну иницијативу на дневни ред Народне скупштине, у интересу јавности је да се сазнају све чињенице и околности, те утврде одговорна лица у 12. 13. и 14. сазиву Народне скупштине, због чијег непоступања је Народна скупштина онемогућила грађане да врше сувереност предајом народне иницијативе којим је предложено усвајање закона, тиме прекршила Устав Републике Србије у члановима 2. став 1. и 107. став 1. као и Закон о референдуму и народној иницијативи.

Народни посланици су у протеклих више од шест месеци више пута тражили од надлежних лица објашњења и обавештења о статусу народне иницијативе. Из прибављених одговора, недвосмислено се може утврдити да надлежна лица нису поступила по прописима о народној иницијативи, а у чему има и елемената кривичног дела, због чега су против надлежних поднете и кривичне пријаве.

Упркос свим покушајима да се дође до информације где је народна иницијатива и зашто још увек није стављена на дневни ред Народне скупштине, та информација није достављена јавности. Комисија би због тога требало да утврди све чињенице и околности које су довеле до непоступања надлежних лица по народној иницијативи, у којима има и елемената кривичног дела, како би јавност, а посебно 38.191 грађана који су подржали потписом народну иницијативу, добили одговор највишег представничког тела.

Комисија би требало да утврди чињенице и околности о непоступању свих надлежних лица у XII, XII. и XIV сазиву Народне скупштине за спровођење процедуре у вези са народном иницијативом, што озбиљно подрива поверење грађана у институције и правну сигурност.

Због свега наведеног, једино легитимно место на коме се могу непристрасно утврдити све чињенице у вези са овим догађајем је парламентарна комисија у којој би учествовали представници свих посланичких група и представници подносиоца народне иницијативе.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Предлогом одлуке предвиђено је образовање Комисије и њен састав (тач. 1-3), одређују се задаци Комисије (тачка 4); прописује се начин рада Комисије (тачка 5); одређује се рок за извршење задатака Комисије, прописује се обавеза подношења Народној скупштини извештаја са предлогом мера и одређује се дан престанка рада Комисије (тачка 6); одређује се ступање на снагу ове одлуке (тачка 7).

IV. Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.